

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras

w sprawie **A. S.**

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 maja 2025 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nysie

z dnia 8 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 963/23,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. w zakresie braku
rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci świadczenia
pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i
Pomocy Postpenitencjarnej i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w Nysie do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk

Jacek Błaszczyk

Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nysie wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 963/23, uznał A. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, polegającego

na tym, że w dniu 6 maja 2023 r. w O., pow. n., woj. [...], nie zastosował się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 15 listopada 2022 r., sygn. akt II K 491/22, zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej E. S. na odległość mniejszą niż 30 metrów, tj. czynu z art. 244 k.k., za co na mocy art. 244 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda.

Nadto, w pkt II wyroku, na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd zobowiązał oskarżonego A. S. do zapłaty na rzecz E. S. kwoty 100 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Wskazany wyrok uprawomocnił się w Sądzie I instancji w dniu 22 maja 2024 r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym, o którym stanowi przepis art. 43a § 2 k.k., na niekorzyść skazanego. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego A. S. - w związku ze skazaniem za popełniony w dniu 6 maja 2023 r. czyn zabroniony z art. 244 k.k. - świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie co najmniej 5 000 złotych, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem, w razie skazania m.in. za przestępstwo określone w art. 244 k.k. orzeczenie świadczenia pieniężnego ma charakter obligatoryjny.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Nysie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 43a § 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1855) i obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r.: "w razie

skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 165a § 1 lub 2, art. 171 § 1, 2 lub 3, art. 174 § 1, art. 178a § 1, art. 178b, art. 179, art. 180, art. 200a § 1 lub 2, art. 200b, art. 202 § 4b lub 4c, art. 244, art. 255a § 1 lub 2, art. 258 § 1, art. 263 § 2 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5.000 złotych, do wysokości określonej w § 1".

Z powyższego przepisu wynika obowiązek orzeczenia przez sąd świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w przypadku skazania za wymienione przestępstwa, w tym za przestępstwo opisane w art. 244 k.k. Orzeczenie tego świadczenia jest obligatoryjne, a Kodeks karny nie przewiduje od tego obowiązku żadnego wyjątku (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29 września 2022 r., I KK 203/22; z dnia 3 kwietnia 2024 r., V KK 76/24; z dnia 3 września 2024 r., IV KK 203/24 oraz z dnia 17 grudnia 2024 r., III KK 529/24).

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że Sąd Rejonowy w Nysie skazał A. S. za przestępstwo z art. 244 k.k. Zgodnie zatem z art. 43a § 2 k.k. w jego brzmieniu obowiązującym zarówno w czasie popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu, tj. 6 maja 2023 r., jak i w czasie wyrokowania w sprawie, tj. 8 kwietnia 2024 r., skazując A. S. za występki określony w art. 244 k.k. Sąd był zobligowany do orzeczenia świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5.000 zł.

Jak wynika z treści wyroku, Sąd obowiązku tego nie dopełnił, rozstrzygając wyłącznie w przedmiocie kary, zadośćuczynienia i kosztów postępowania.

Powyższe uchybienie należy uznać za rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku. Z nieuprawnioną korzyścią dla oskarżonego nie orzeczono bowiem wobec niego obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego, a zatem nie poniósł on wszystkich konsekwencji prawnych swojego zachowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 grudnia 2022 r., III KK 518/22 oraz z dnia 5 czerwca 2024 r., sygn. akt V KK 52/24).

Uznając zatem oczywistą zasadność kasacji skarżącego, Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym, o którym stanowi art. 43a § 2 k.k. i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nysie.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten zobligowany będzie do uwzględnienia treści przywołanego wyżej przepisu Kodeksu karnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w wyroku.

[J.J.]

[r.g.]

Tomasz Artymiuk

Jacek Błaszczyk

Jarosław Matras